

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vokks Kraft As
Postboks 160
2882 DOKKA

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95

Telefaks: 22 95 90 00

E-post: nve@nve.no

Internett: www.nve.no

Vår dato: 20 MAI 2009
Vår ref.: NVE 200709541-4 kv/inh
Arkiv: 311 /012.EZ
Deres dato: 20.11.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Ingrid Haug
22 95 94 16

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

7694 05 08971

VOKKS Kraft AS - Vurdering av konsesjonsplikt for bygging av ny Åvella kraftstasjon, Nordre Land kommune i Oppland

NVE konkluderer med at bygging av ny Åvella kraftstasjon ikke berører allmenne interesser i en slik grad at det utløser konsesjonsplikt etter § 8 i vannressursloven.

Vi viser til brev av 20.11.2007 der det bes om avklaring av konsesjonsplikt for utskifting av eksisterende aggregater for Åvella kraftverk. Vi viser også til brev av 05.11.2008 og 14.05.2009 der det purres på NVEs vedtak og der det bes om en rask avklaring da arbeidene er tenkt utført sommeren 2009. NVE beklager på det sterkeste at saken har blitt liggende hos oss.

NVE skal på bakgrunn av planene vurdere om utbyggingen medfører skader og ulemper av slik betydning for allmenne interesser at det oppstår konsesjonsplikt etter vannressursloven, jf. § 8.

Bakgrunn

Åvella kraftverk ligger i Åvellavassdraget i Nordre Land kommune om lag 500 meter før utløpet i Randsfjorden/Dokkadeltaet. Kraftverket er konsesjonsfritt og ble bygget og satt i drift i 1924. Åvella har utløp fra magasinet Aksjøen som er regulert med 3,5 m. Herfra renner elva videre inn i Svartevatn som er inntak for Øvre Åvella kraftverk. Inntaket til Åvella kraftverk ligger rett nedstrøms utløpet til Øvre Åvella kraftverk. Åvella kraftverket har i dag to turbiner med en samlet installasjon på 3 MW og en samlet slukeevne på 1,3 m³/s. Midlere tilsig ved inntaket er 1,0 m³/s.

Åvella kraftverk er gammelt og trenger i følge VOKKS utskifting av generator, transformator og turbin. I tillegg foreligger det et pålegg fra NVE om utskifting av nedre deler av den gamle rørgata av sikkerhetsmessige årsaker. Dette skal i følge pålegget gjøres innen 2008, men fristen har blitt utsatt til 2009 for å kunne samkjøre med rehabiliteringen av kraftstasjonen. På grunn av tidspress på utskifting av rør, er utstyr til kraftstasjonen alt bestilt og oppstart av anleggsarbeidet er planlagt medio mai 2009. Dette er bakgrunnen for at VOKKS nå ber NVE om en rask avklaring.

Planene

I henhold til planene NVE først fikk forelagt skulle innmaten i eksisterende kraftstasjon byttes ut. Da det viser seg at en slik utskifting ville medført omfattende ombygninger på eksisterende bygg, som i følge VOKKS har en særpreget arkitektonisk utforming, ønskes det nå å bygge en ny stasjonsbygning rett nedstrøms den eksisterende. Den nye stasjonsbygningen er behandlet som byggesak i Nordre Land kommune og tillatelse er gitt. Det er videre sendt ut nabovarsel, men det er ikke kommet inn noen merknader.

Det skal settes inn et nytt aggregat på ca. 4 MW og med slukeevne på $1,5 \text{ m}^3/\text{s}$ som skal erstatte de to eksisterende aggregatene fra 1924 som har en samlet slukeevne $1,3 \text{ m}^3/\text{s}$. Økt slukeevne gir mulighet til å utnytte noe av det vannet som går som flomtap i dag. Det påpekes imidlertid at ovenforliggende kraftverk med slukeevne på $1,2 \text{ m}^3/\text{s}$, samt eksisterende rørgate som ikke skal skiftes ut, gir begrensninger i kjøringen av kraftverket slik at kapasitetsøkning bare kan benyttes i begrenset grad. Kjøreregimet med tapping av magasiner og kjøring av kraftverket skal i følge VOKKS bli som i dag.

NVEs vurdering

NVE mener at et eventuelt krav om konsesjonsbehandling må ta utgangspunkt i om det vil oppstå skader og ulemper av allmenne interesser som går utover dagens situasjon. Åvella Kraftverk er bygget uten særskilt tillatelse etter vassdragslovgivningen, noe som var vanlig på den tiden, og det foreligger derfor ingen vilkår som gir hjemmel til å føre tilsyn og stille krav ved en eventuell gjennomføring av planene ved Åvella Kraftverk.

Selve stasjonsbygningen er byggesaksbehandlet i kommunen og det har ikke kommet inn merknader til denne. NVE kan ikke se at ny stasjonsbygning vil medføre vesentlige konsekvenser for allmenne interesser. Utløpet fra den nye kraftstasjonen vil ligge noen få meter nedstrøms eksisterende utløp, men dette vil etter NVEs syn ha liten betydning for vassdraget.

Da anleggsarbeidene er planlagt startet omgående, og det således haster med å få avklart konsesjonsplikten, har NVE ikke fått sendt planene på høring. Da muligheten for å utnytte den planlagte kapasitetsøkningen i slukeevnen er begrenset på grunn av ovenforliggende kraftstasjon og rørgate, mener NVE at endringene i vassdraget vil bli små i forhold til dagens situasjon. Det vil i hovedsak være i flomperioder at den lille økningen i slukeevne kan benyttes. NVE mener at bygging av ny Åvella kraftstasjon etter de forelagte planene ikke vil gi nye negative virkninger for allmenne interesser.

Dersom kapasitetsøkningen vil tas i bruk i større omfang enn forutsatt, eller det skulle vise seg at økningen i slukeevne skulle medføre vesentlige skader og ulemper for allmenne interesser, kan NVE vurdere konsesjonsplikten på nytt. Det kan da bli aktuelt å innkalle til konsesjonsbehandling for å få satt vilkår som gir hjemmel til å pålegge avbøtende tiltak.

Konklusjon

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering fra Olje- og energidepartementet av 19.12.2000 vedtar NVE at bygging av ny Åvella kraftstasjon ikke berører allmenne interesser i en slik grad at det utløser konsesjonsplikt etter § 8 i vannressursloven.

NVE sin konklusjon bygger på de foreliggende opplysningene. Blir det vesentlige endringer i planene må NVE vurdere prosjektet på nytt.

Andre merknader

Spenningen på de nye installasjonene er over 1000 volt vekselstrøm/1500 volt likestrøm og anlegget er konsesjonspliktig etter energiloven. Det må derfor så snart som mulig søkes om konsesjon i henhold til energiloven kap. 3. Søknaden skal sendes NVE og utformes så langt det passer i henhold til NVEs veileder (veilederen ligger på www.nve.no).

Da det uten konsesjon etter vassdragslovgivningen ikke foreligger vilkår som gir hjemmel til å føre tilsyn og stille krav ved en eventuell gjennomføring av planene ved Åvella Kraftverk, kan NVE hjemle dette vilkåret inn i konsesjonen etter energiloven. Detaljerte planer for prosjektet skal sendes til NVE Region Øst for godkjenning og oppfølging i byggetiden så snart som mulig.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kap. VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør
Jens Aabel
seksjonssjef

Kopi:

Nordre Land kommune, Postboks 173, 2882 DOKKA
Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks, 2626 LILLEHAMMER